

„Tul igaz, semhoggy szép lehetne”

Berlin, november. Berlin Gerhardt Hauptmann 70. születésnapját ünnepli. Valahány reprezentáns színház, mind öt játsza és a közönség Hauptmann-t hallja, ha a kedvencei: Werner Krauss, Elisabeth Bergner, Lucie Höflich kedvéért színházba megy. Az újságok vele vannak tele, kirakatokban, plakátokon az ő képe látható, a nyilvános és nem nyilvános ünnepléseknek se vége, se hossza.

A másik helvénéves, Bernard Shaw új darabjának a premierje nem sok port vert fel. A kritika ellenében fogadta. Pedig ami a két öregur aktuális jelentőségét illeti, — hogy csak ezt az éremkézési pontot említsük, — a pálmát Shaw viszi el. Kétségkívül ha végiggondoljuk, hogy az egyik jónéhány évtizeddel ezelőtt a „Takácsokat merle” — és azóta szinte semmit. A másik harminc éve turja, irtja azt a sok limlomot, amelyik a maga soha végiggondolt nevetségességében a szabad lélegzétvételt gátolja. Mint egy friss, éltető légáram száguld át poros, ócska, plüssdiványos szobákban: nyaralás, légfürdő, weekend. Shaw, a politikai író? Eltérő író, orvos író, jövő író, öreg ventilátor. A hetvenedik születésnapján azonban, mikor otthon kellett volna fogadnia a közönséget, a shyvmitáncos növényevő Shaw — elutazott Angliából.

Shawt csak a saját mértékével lehet mérni. Az új darabját: „Tul igaz, semhoggy szép lehetne”, a briliáns régiekkel összehasonlítva, első pillantásra mögöttük marad. Annál frappánsabb a végeredmény: soha még ilyen szép, ilyen fontos és sürgős mondanivalója nem volt. Azt mondja tudniillik, hogy a háború tarthatatlan, értelmetlen és ép ésszel kigondolhatatlan intézmény s néhány nem kompetens és bizonytalan egyén gyomorsavtúltengésének a következménye. Ez az igazság nem új; német, francia, angol lapokban naponta olvassuk. De ennyi sulyat, ilyen behatóan, ilyen kézenfekvő egyszerű okoskodással, ilyen sikerülten fogalmazva — még nem hirdették. Óriási volterrosságú fényzórával hasít bele a ködbe, primitív és létjogosulatlan gondolat. És állapotmaradványok tömkelegébe: a világháború humuszába. A feltételébe annak a kigondolhatatlan eseménynek, hogy intelligens fiatal emberek önként mentek a háborúba. Nem a milliókról beszél, akiket kivezényeltek. Alaposabb volt a fertőzés: önként mentek.

Bernard Shaw sem tud napirendre térni. Sufbadozja a színpad törvényeit és letépi a köcszakállat. (A berlini előadás ezt jóhiszeműen odaintenzíválta, hogy a színészre Shaw közismert fehér kecskeszakállát ragasztotta, amivel éppen az ellenkező hatást érte el.) Összekulcsolja a kezét és ezt mondja: Hallgassatok rám! En bírokra kelttem a korlátoltságommal, hogy nektek az üdv utját megmutathassam. Nem találtam meg. Hogy az, ami volt, tarthatatlan értelmetlenség volt, azt megmutattam. Azt is, hogy mindegyitek számára létezik egy kivétel: ut. A szót, a kollektív megváltást mindnyájotok számára nem találtam meg. Itt állok, vén számár. Egy másiknak, nagyobbak kell jönnie.

Mélyszégyes csönd válaszol. Olyan történet, ami kevésszer olvasható a „Nagy emberek történetében”: adva van az emelvény a szónok számára, adva a készségesen figyelő tömeg — és a szónok nem száll fel az emelvényre. A szokásos gesztus, pontot tenni a mondat végére, egy utolsó hatásos mondással befejezni a színdarabot, nem esett volna nehezére az „Ember és felsőbbrendű ember” szerzőjének. A korrekt, becsületes angol val: Eddig és nem tovább terjedt a tudományom.

A kritika rossz néven vette, röviden és szigorúan intézte el. De Berlin csöppet sem szentimentális közönsége előbb zsebébe tette a zsebkendőjét, amibe csöndesen beleszipogott és olyan falfrengelő tapsorkánba kezdett és a színház úgy rengett az éljenzéstől, hogy a bejárat előtt posztoló őrszem nyugtalan lett. A kritika most revl-deál: a harmincadik előadás zsufolt ház előtt folyt le.

Ligeti Erzel.

Nagy Karácsonyi Vásár keretében

mélyen loszállított árban adom
a legszebb, a legdivatosabb

kézimunkákat

előhuzva, kezdve és készen.

Kézimunkaanyagok, fonalak nagy választékban,
előrajzolások precíz kivitelben. 405

Fáy Margit kézimunka üzlete
Kisgyő ucca 5. sz.

M E G N Y I L T

Dr. Borosné Tevan Erzsébet
iparművészeti szalonja

Modern lakás deko-
ráció, iparművészeti
tárgyak, kézmunkák
állandó kiállítása

Kölcsey-ucca 10, I. em. Telefon 17-64

Pipis Pista bűnügyét január 10-én tárgyalja a szegedi törvényszék

(A Délmagyarország munkatársától.) Az utóbbi évtizedek egyik legnagyobb szabású bűnügyében, Pipás Pista és társai gyilkossági ügyében — mint jelentettük — az ügyészség elkészítette a vádiratot és azt a múlt hét szombatján benyújtotta a törvényszékhez. Pénteken a törvényszék kitűzte a főtárgyalást Pipásék ügyében. A főtárgyalás január 10., 11. és 12-én lesz

az esküdtstéki teremben. Az ügyet a Gömör-tanács tárgyalja, a vádat dr. Liszkay Loránd képviseli.

Pipás Pista védőjéül dr. Fekete Lászlót jelentette be. A gyilkos asszony rendkívül nyugodtan viselkedik a fogházban. Kijelentette, hogy a gyilkosságért — két esztendőnél többet nem kaphat, úgy érzi...

A RENAISSANCE PENSIO BUDAPEST

szívében IV. IRÁNYI UCCA 21.

magában egyesíti a tökéletes hotel modern komfortját, és a familiáris meghitt otthon hangulatát. Minden szobában: központi fűtés, folyó hideg és meleg víz, telefon, rádió. Elismerten KÜTÖNÖ

KONYHA. Kiváncra előírás szerinti diétás étkezés.

Társas helyiségek. — Lift éjjel és nappal. — Fürdőszobás apartamentok — Villamos és autóbusszközeledés a főváros minden irányában. — Kiváncra idegenvezetők. — Kérjen prespektívát.

Hétfőn kisgyűlés szerdán közgyűlés

(A Délmagyarország munkatársától.) Szombaton délelőtt ült össze dr. Somogyi Szilveszter polgármester elnökletével a város tanácsa, hogy összeállítsa a hétfői kisgyűlés és a szerdai közgyűlés napirendjét. A közgyűlés napirendje egészen rövid lesz, mindössze 18 pont szerepel rajta.

A közgyűlés nyolc tagot választ az igazoló választmányba, mivel a régi tagok mandátuma lejárt, két rendes és két pótagot választ a kijelölő bizottságba és három tagot a kijelölő választmányba. Letárgyal néhány nyugdíj- és kegydíj-ügyet, valamint letárgyalja a törvényhatósági utalpap költségvetését.

Négy indítvány szerepel a közgyűlés napirendjén. Bakó László és Lévy Ferenc Klebelsberg Kunó emlékének megörökítésére tettek indítványt, vitéz dr. Gárgyán Imre indítványában azt kívánja, hogy a közgyűlés sürgesse meg a kormánynál a Nyugdíjas Közalkalmazottak Egyesülete alapszabályainak jóváhagyását, Kovács Ferenc a Hantházi-ut kikövezését szorgalmazza, dr. Landesberg Jenő azt indítványozza, hogy a közgyűlés intézzen tiltakozó feliratot a kormányhoz a vidéki kereskedelemre és iparra káros kedvezményes vonatjakatok rendszeresítése ellen.

A kisgyűlést napirend, ha szürke is, de annál terjedelmesebb. 105 pontot tűzött rá a tanács. A legtöbb kisebb jelentőségű személyes kérelem, vagy sérelem, bérleti ajánlat, bérletátvétel, földbérbeadás, lakásbérleti szerződés, földbérhátralék elengedéseért benyújtott kérelem, köztérhasználati engedély, építési engedély, telekmegosztási kérelem.

Van interpelláció is. Iritz Béla interpellálja meg a polgármestert azért, mert a közgyűlés régebbi határozata ellenére sem kezdtek meg a Gedó melletti vízállásos terület feltöltését. A polgármester válasza szerint a munka megkezdődött, az idejű szükségmunka-program első pontja, Iritz azonban fenntartja, hogy még egyetlen kapavágás sem történt.

Az indítványok rovatának érdekessége az,

hogy dr. Glattfelder Gyula megyéspüspök neve először szerepel ebben a rovatban, mint indítványozó városatyáé. Azt indítványozza, hogy a város hozassa rendbe a belvárosi temetőhöz vezető utvonal gyalogjáróját, mert az így szép sétahelye is lesz a közönségnek.

— Ezt pártoljuk — mondotta az előkészítőn a polgármester —, kitalakoztatjuk az utat, de akkor csakugyan salakoztassuk is ki, — fordult az előadó felé.

Ugyanígy indítványa van dr. Hanyadi János tb. ügyésznek is. Kiss Bálint a lovassági laktanya mellett lévő szemétdomb eltakarítását sürgeti, László Mihály azt indítványozza, hogy a város öt hónapon keresztül hónaponként 500 meccs-jegy megvásárlásával támogassa a Szeged FC-t, Török Ferenc pedig az Alsótiszaparton lefektetett iparvágányok rendbehozását sürgeti.

Óvás!

Egyes egyének visszaélnék világhírű márkánk, a mindenki által használt és előnyeiről ismert

SIDOL fémtisztító

nevével és egy silány minőségű anyagot kimérve és a Sidolhoz hasonló dobozokban, „SIDOL” név alatt árusítanak.

A „SIDOL” csakis védjegyünkkel zöld mezőben piros korong a „SIDOL” szóval valódi, utasítson tehát saját érdekében minden utánafojtó vissza!

A „SIDOL” a használatban rendkívül gazdaságos, tehát olcsó, a fémeknek ragyogó, tartós fényt ad, s az

ujjait nem marja ki!

Gőzli Cipó! „SIDOL”

vegyszertermék gyára Rt.

Budapest, VII., Cserel-ucca 14.